

1 דְּרוּמִית מִזְרְחִית, הִיא לְשָׁפָה שְׁהָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ – לְשֵׁים וְאוּפִים בַּהּ אַת
2 לְהֵם הַפְּנִיִם. מִזְרְחִית צְפוֹנִית, בָּהּ גָּזְזוּ בֵּית הַשְּׁמוֹנָאִי אֲבָנֵי מִזְבֵּחַ
3 שֶׁשְּׁקָצוּם מִלְכֵּי יוֹן כֹּאשֶׁר הִקְטִירוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ לַעֲבֹדָה זָרָה וּנְפָסָלוּ
4 אֲבָנֵי הַמִּזְבֵּחַ מִלְשֻׁמֶשׁ לְקוֹדֶשׁ. צְפוֹנִית מְעַרְבִית, בָּהּ יוֹרְדִין לְבֵית
5 הַמִּבְטִילָה שְׁהִיתָה בְּמִזְדִּילוֹת שְׁתַּחֲת הָר הַבֵּית, וְבָהּ טָבְלוּ כְּהֻנִּים
6 שֶׁנִּטְמְאוּ בִּשְׁנֵתָם בְּלִילָה בְּבֵית הַמוֹקֵד. וְהִנֵּה בִּמְשֻׁנָּה זֹו מְפֹרֶשׁ
7 שֶׁלֹּשֶׁת הַטְּלָאִים הִיתָה בְּקֶרֶן מְעַרְבִית דְּרוּמִית, וְשָׁלָא כִּמְשֻׁנָּה
8 בְּתַמִּיד שֶׁשְׁנִינוּ שְׁהִיתָה בְּקֶרֶן מְעַרְבִית צְפוֹנִית.
9 מִתַּרְצַת הַגִּמְרָא: אֲמַר רַב הוֹנָא, אֲכַן שְׁתֵּי הַמִּסְכָּתוֹת לֹא נִשְׁנו
10 לְדַעַת אוֹתוֹ תָּנָא, וּמֵאֵן תָּנָא שְׁנָה אֶת מִסְכַּת מִדּוֹת, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
11 בֶּן יַעֲקֹב הָיָא, דְּתָנִן בְּמִשְׁנָה (מִדּוֹת פ"ב מ"ד), עֲזָרְתָּ נָשִׁים הָיְתָה אוֹרְךָ
12 מֵאֵה וְשָׁלִשִׁים וְחָמֵשׁ אֲמוֹת, עַל רוֹחַב מֵאֵה וְשָׁלִשִׁים וְחָמֵשׁ אֲמוֹת,
13 שְׁהִיתָה מְרֻבֶּעֶת, וְאַרְבַּע לְשִׁבּוֹת הָיוּ בְּאַרְבַּע מְקָצוּעוֹתֶיהָ – פִּינוֹת
14 הָעוֹרָה, וּמָה הָיוּ מְשֻׁמְשׁוֹת, דְּרוּמִית מִזְרְחִית, הִיא הָיְתָה לְשִׁבּוֹת
15 הַנְּזִירִים, שֶׁשָּׁם נְזִירִים שֶׁהִשְׁלִימוּ אֶת יָמֵי נְזִירוֹתָם וְבָאוּ לְהַקְרִיב אֶת
16 קֶרְבָּנוֹתֵיהֶם מִבְּשָׁלִים אֶת שְׁלָמֵיהֶן – שְׁלָמֵי נִזִּיר שֶׁצָּרִיכִים לְהֵבִיא,
17 וּמִנְחָלֶיהֶן שְׁעָרָה, וּמִשְׁלָחִין אֶת שְׁעָרָה תַּחַת הַדּוֹד שֶׁמִּתְבַּשֵּׁל בּוֹ בִּשְׁר
18 הַשְּׁלָמִים. מִזְרְחִית צְפוֹנִית, הִיא הָיְתָה לְשִׁבּוֹת (דִּיר) הָעֲצִים, שֶׁשָּׁם
19 בְּהֵנִים בְּעָלֵי מוֹמִין שְׂאִינִם רְאוּיִים לַעֲבֹדָה בְּמִקְדָּשׁ, עוֹמְדִין
20 וּמְתַלְעִין בְּעֲצִים – בּוֹדְקִים אֶת הָעֲצִים אִם יֵשׁ בָּהֶם תּוֹלְעִים
21 וּמוֹסְקִים אוֹתָם, מִשּׁוֹם שֶׁכָּל עֵץ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ תּוֹלְעַת פְּסוּל לְבֵי מִזְבֵּחַ.
22 צְפוֹנִית מְעַרְבִית, הִיא הָיְתָה לְשִׁבּוֹת הַפְּצוּרְעִין שֶׁשָּׁם הָיוּ הַמְצוּרְעִים
23 שֶׁנִּרְפוּ טוֹבָלִים לְפָנֵי שְׁמִכְנִיסָם אֶת בְּהוֹנוֹתֵיהֶם לְעוֹרַת יִשְׂרָאֵל,
24 כְּדִי שִׁתְּנוּ עֲלֵיהֶם מִדָּם הָאֵשׁ שֶׁהִקְרִיבוּ וִיטַהֲרוּ. מְעַרְבִית דְּרוּמִית,
25 אֲמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב, שִׁבְכָתִי מֵה הָיְתָה מְשֻׁמְשֶׁת. אֲבָא שְׂאוּל
26 אֲמַר, בָּהּ הָיוּ נֹתְנִין יוֹן וְשָׁמֶן לְנִסְכִּים וּלְמִנְחָוֹת, וְהִיא הָיְתָה נִקְרָאת
27 לְשִׁבּוֹת בֵּית שְׁמוֹנָאִי. וּמִהֶמְבֹּא בְּמִשְׁנָה שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר
28 שֶׁשִּׁבַּח מֵה הִיתָה מְשֻׁמְשֶׁת, נִרְאָה שֶׁכָּל הַמִּשְׁנָה עַד כֹּאֵן נִאֲמָרָה עַל
29 יָדוֹ.

30 מוֹסִיפָה הַגִּמְרָא: חָבִי נִמְי מִסֵּתֶבְרָא דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב הִיא –
31 שֶׁמִּשְׁנָה זֹו הִיא מִדְּבָרֶיהָ, דְּתָנִן בְּמִשְׁנָה הַקּוֹדֶמֶת (שם פ"ב מ"ד), כָּל
32 הַתְּבָלִים שֶׁהָיוּ שָׁם – בְּהַר הַבֵּית, כּוֹתֵלֵי הַחוֹמָה וְכוֹתֵלֵי הָעוֹזֵרוֹת, הָיוּ
33 גְּבוּהִין מְאֹד וְעוֹלָיִם הִרְבֵּה מֵעַל פִּתְחֵיהֶם שְׁהִיה גּוֹבֵהִם עֲשָׂרִים
34 אֲמָה, הוּיִן מְבֹטְלִין מִזְרְחֵי שֶׁל חוֹמַת הָר הַבֵּית שֶׁדִּרְכוּ נִכְנָסִים הָיוּ
35 לְחִיל וּמִשָּׁם לְעוֹרַת נָשִׁים וּמִשָּׁם לְעוֹרָה, שְׁהוּא הִיָּה נִמּוֹךְ יוֹתֵר,
36 מִשּׁוֹם שֶׁהִבְחִין הַשּׁוֹרֵף אֶת הַפָּרָה הָאֲדוּמָה, עוֹמֵד בְּהַר הַמִּשְׁפָּחָה –
37 עוֹמֵד בְּהַר הַזֵּיתִים שְׁהִיָּה מִצַּד מִזְרַח שֶׁל הָר הַבֵּית וּפְנִיָּו לְמַעְרָב
38 מוֹל פֶּתַח הָר הַבֵּית, וּמִכְּזוֹן וְרוּאָה בְּגִיד פֶּתַחוֹ שֶׁל הִיכָל בִּשְׁעַת הַנֶּאֱמָר
39 הָדָם, מִכִּיּוֹן שֶׁנִּאֲמַר בּוֹ (בְּמִדְבָר י"ד) 'וְהָיָה אֶל נֹכַח פָּנֵי אֱהֵל מוֹעֵד',
40 שְׁהוּא פֶּתַח הַהִיכָל, וְלֹכֵן צָרִיךְ שִׁיּוּבֵל לְרֹאוֹת מִמָּקוֹם עוֹמְדוֹ בְּהַר
41 הַמִּשְׁחָה אֶת הַפֶּתַח בִּשְׁעַת הַהֹוָה. וּלְפִיכָךְ הִיָּה צָרִיךְ שְׁכוּתֵל
42 מִזְרָחִי יְהִיָּה נִמּוֹךְ, כְּדִי שִׁיּוּבֵל לְרֹאוֹת אֶת פֶּתַח הַהִיכָל מֵעַל הַכוּתֵל
43 הַמִּזְרָחִי. וְלֹא הִיָּה יָכוֹל לְרֹאוֹת אֶת פֶּתַח הַהִיכָל דֶּרֶךְ פֶּתַח כּוֹתֵל
44 הַמִּזְרָחִי, אִף אִם הָיוּ כָּל הַשְּׁעָרִים פְּתוּחִים, מִשּׁוֹם שֶׁהָהָר הוֹלֵךְ
45 וּמִגְבִּיָּה עַד שֶׁמִּפְתָּן פֶּתַח הַהִיכָל הִיָּה גְבוּהָ מִמִּשְׁקוֹף שְׁעַר הַמִּזְרָח.
46 וּמִבֵּיָּה הַגִּמְרָא אֶת הַמִּשְׁנִיּוֹת בְּהֵן נִשְׁנָה שִׁטְחוֹ שֶׁל הָר הַבֵּית
47 מִמִּזְרָח לְמַעְרָב, וְיִבּוּאֵר בְּכָךְ מִדּוּעַ הִיתָה קֶרֶקַע הַהִיכָל גְבוּהָ כָּל
48 כָּר: וְתָנִן בְּמִסְכַּת מִידוֹת (פ"ב מ"א), כָּל הַתְּבָלִים שֶׁהָיוּ שָׁם, וּבִכְלָלָם
49 פֶּתַח שְׁעַר הַמִּזְרָח, פֶּתַח הָעוֹרָה, וְכֵן פֶּתַח הַהִיכָל עֲצָמוֹ, גִּבְיָהֶן

50 עֲשָׂרִים אֲמָה וְרוֹחַבָּן עֲשָׂרָה אֲמוֹת. וְתָנִן (שם), לְפָנִים מִמֵּנוּ מִכוֹתֵל
51 הַמִּזְרָח פְּנִימָה לְכִיּוֹן הַמִּקְדָּשׁ, סוֹרֵג – מַחֲצִיזָה עֲשׂוּיָה מֵעֲצִים דְּקִים
52 הַמוֹנְחִים אֵלּוּ עַל אֵלּוּ בְּאַלְכָסוֹן וְנִקְבִים בִּינֵיהֶם, כַּעֲן מִיטָה
53 מְסוּרֶגֶת. וְתָנִן (שם), לְפָנִים מִמֵּנוּ מִהֶסוּרָג פְּנִימָה, תְּחִיל עֲשָׂרָה אֲמוֹת
54 – מִקּוֹם פְּנֵי בְּרוּחַב עֶשֶׂר אֲמוֹת עַד חוֹמַת הָעוֹרָה. וְשִׁתִּים עֲשָׂרָה
55 מְעֻלּוֹת הָיוּ שָׁם בְּאוֹתָן עֶשֶׂר אֲמוֹת, שֶׁבָּהֶן הָיוּ עוֹלָיִם לְעוֹרָה, מִשּׁוֹם
56 שֶׁהָהָר הִיָּה נִעֲשֶׂה גְבוּהָ יוֹתֵר. רוּם מְעֻלָּה – גּוֹבָה כָּל מִדְרָגָה חָצִי
57 אֲמָה, וְשִׁלְחָה – וְרוּחְבָּהּ מִקּוֹם מִדְרָךְ כָּף הָרָגֵל חָצִי אֲמָה. נִמְצָא
58 שְׁהָיוּ אַרְבַּע אֲמוֹת בְּחִיל קֶרֶקַע יִשְׂרָה עַד הַמִּדְרָגוֹת, וְלֹאֲחֲרֵיהֶם
59 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה הַמְעֻלּוֹת הַמְּבֹטְלוֹת לְעוֹרַת נָשִׁים שְׁהִיתָה גְבוּהָ שֶׁשׁ
60 אֲמוֹת יוֹתֵר מִמִּפְתָּן שְׁעַר הַמִּזְרָח. לְסוֹף עוֹרַת נָשִׁים עַלֵּה הָהָר עוֹד
61 וְנִעֲשֶׂה גְבוּהָ יוֹתֵר, וְעַל כֵּן הָיוּ שֵׁם חָמֵשׁ עֲשָׂרָה מְעֻלּוֹת – מִדְרָגוֹת,
62 עוֹלוֹת מִתּוֹכָהּ – מִתּוֹךְ עוֹרַת נָשִׁים אֵל עוֹרַת יִשְׂרָאֵל, וְהֵם הַמִּדְרָגוֹת
63 הַיּוֹרְדוֹת מִעוֹרַת יִשְׂרָאֵל לְעוֹרַת נָשִׁים. וְאִף מִדְרָגוֹת הַלָּלוּ רוּם מְעֻלָּה
64 חָצִי אֲמָה וְשִׁלְחָה – וְרוּחְבָּהּ חָצִי אֲמָה, נִמְצָא שְׁעוֹרַת יִשְׂרָאֵל הִיָּהָ
65 גְבוּהָ מִעוֹרַת נָשִׁים שֶׁבַע אֲמוֹת וְחָצִי, וּמִשְׁעַר הַמִּזְרָח שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה
66 אֲמוֹת וְחָצִי. וְתָנִן בְּמִשְׁנָה (פ"ב מ"ד) בַּהּ נִשְׁנָה שִׁטַּח עוֹרַת הַכְּהֻנִּים, בֶּין
67 הָאוֹלָם שֶׁדִּרְכוּ נִכְנָסוּ לְהִיכָל וְלְמִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן שְׁעִמֵד עוֹרַת
68 הַכְּהֻנִּים, עֲשָׂרִים וְשִׁתִּים אֲמָה, וְשִׁתִּים עֲשָׂרָה מְעֻלּוֹת הָיוּ שָׁם
69 שְׁעוֹלוֹת מִהָעוֹרָה לְאוֹלָם. רוּם מְעֻלָּה חָצִי אֲמָה וְשִׁלְחָה – וְרוּחְבָּהּ
70 חָצִי אֲמָה. נִמְצָא שֶׁמִּפְתָּן פֶּתַח הָאוֹלָם וְהִיכָל הִיָּה גְבוּהָ מִקְרַקַע
71 עוֹרַת הַכְּהֻנִּים שֶׁשׁ אֲמוֹת וּמִעוֹרַת נָשִׁים שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה אֲמוֹת וְחָצִי
72 וּמִמִּפְתָּן שְׁעַר הַמִּזְרָח תִּשְׁעָה עֶשְׂרֵה אֲמוֹת וְחָצִי. וְתָנִן עוֹד בְּמִשְׁנָה
73 (פ"ב מ"ד) רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אֲמַר, מְעֻלָּה הִיָּהָ שָׁם בְּעוֹרַת יִשְׂרָאֵל,
74 וְנִבְנוֹת אֲמָה וְאוֹרְכָה כְּאוֹרֵךְ כָּל הָעוֹרָה מִצָּפוֹן לְדָרוֹם, וְדוֹכָן שְׁהָיוּ
75 הַלּוּיִים עוֹמְדִים עֲלֵיו לְשִׁיר נִתָּן עֲלֵיהָ עַל הַמַּעֲלָה, וְכֹו שְׁלֹשׁ מְעֻלּוֹת
76 שֶׁל חָצִי חָצִי אֲמָה שְׁהָיוּ הַלּוּיִים עוֹמְדִים עַל שְׁלֹשׁ מִדְרָגוֹת אֵלּוּ.
77 עֵתָה מוֹכִיחָה הַגִּמְרָא שְׁסֵתָם מִשְׁנָה שְׁבַמִּידוֹת כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן
78 יַעֲקֹב הִיא, מִהֶנָּאֵמַר (פ"ב מ"ד) שְׁכוּתֵל הַמִּזְרָחִי הִיָּה נִמּוֹךְ כְּדִי שִׁירָאוּ אֶת פֶּתַח
79 הַהִיכָל מֵעַל רֹאשׁוֹ: אִי אֲמַרְתָּ בְּשִׁלְכָא הַמִּשְׁנָה כְּדַעַת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן
80 יַעֲקֹב הִיא, הִיָּינוּ דְּאִיכְפִּי לִיָּה פִּתְחָא – מוֹבֵן הַדְּבָר מִדּוּעַ לֹא הִיָּה
81 אֲפֻשֶׁר לְרֹאוֹת אֶת פֶּתַח הַהִיכָל דֶּרֶךְ שְׁעַר הַמִּזְרָח, שֶׁכֵּן נִמְצָא
82 שֶׁבִּנְסוֹף לְתִשְׁעָה עֶשְׂרֵה אֲמוֹת וְחָצִי שְׁהִיָּה פֶּתַח הַהִיכָל גְבוּהָ
83 מִמִּשְׁקוֹף שְׁעַר הַמִּזְרָח שֶׁמִּנִּינוּ קוֹדֵם לָכֵן, יֵשׁ לְהוֹסִיף עוֹד אֲמָה שֶׁל
84 גּוֹבָה הַמַּעֲלָה, וְעוֹלָה הַכֵּל יַחַד לְעֶשְׂרִים אֲמָה וְחָצִי. אֲלָא אִי אֲמַרְתָּ
85 שֶׁהַמִּשְׁנָה הִיא כְּדַעַת רַבִּנָּן הַסּוֹבְרִים שֶׁלֹּא הִיָּהָ עוֹרַת הַכְּהֻנִּים
86 גְבוּהָ מִעוֹרַת יִשְׂרָאֵל, מִדּוּעַ הִיָּה צוֹרֵךְ לַעֲשׂוֹת אֶת כּוֹתֵל הַמִּזְרָח
87 נִמּוֹךְ, הָא אִיכָא פְּלָגָא דְּאִמְתָּא – הָרִי נֹתְרָה חָצִי אֲמָה דְּמִתְחִי לִיָּה
88 פִּתְחָא בְּגוּיָה – שְׁנִיתָן לְרֹאוֹת אֶת פֶּתַח הַהִיכָל דֶּרֶךְ שְׁעַר הַמִּזְרָח,
89 שְׁהִיָּה מִפְתָּן פֶּתַח הַהִיכָל הִיָּה גְבוּהָ מִמִּשְׁקוֹף שְׁעַר הַמִּזְרָח רַק תִּשְׁעָה
90 עֶשְׂרֵה אֲמוֹת וְחָצִי, כִּאֲמֹר. אֲלָא לֹא שְׁמַע מִיָּהָ, שֶׁהַמִּשְׁנָה רַבִּי
91 אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב הִיא, וְלֹכֵן הִיָּה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֶת כּוֹתֵל הַמִּזְרָח נִמּוֹךְ
92 כְּדִי שִׁיּוּבֵלוּ לְרֹאוֹת מֵעַל רֹאשׁוֹ אֶת פֶּתַח הַהִיכָל.
93 הַגִּמְרָא מְבִיָּאָה לִיַּישֵׁב אֶת סִתְרֵת הַמִּשְׁנִיּוֹת בְּעֵנִין הַלְשָׁכוֹת בְּאוֹפֵן
94 אַחֵר: רַב אֲדָא בְּרַ אֲהֵבָה אֲמַר, הָא מָנִי – הַמִּשְׁנָה בְּמִסְכַּת תַּמִּיד
95 בְּדַעַת רַבִּי יְהוֹדָה הִיא נִשְׁתָּה, שֶׁמִּצִּינוּ שְׁהוּא זֶה שֶׁנִּחְלַק עַל סֵתָם
96 מִשְׁנָה בְּמִסְכַּת מִידוֹת, דְּתַנִּינָא בְּבִרְיָתָא, רַבִּי יְהוֹדָה אֲמַר, הַמִּבְטָח
97 מְמוּצָע וְעוֹמֵד בְּאַמְצָע עוֹרָה, וְשָׁלִשִׁים וְשִׁתִּים אֲמוֹת הָיוּ לוֹ לְרוּחְבֵּן
98 הָעוֹרָה מִדְרוֹם לְצָפוֹן,

יומא דף טז עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום ראשון) קכא

אמות, שהמזבח שלשים ושנים אמה והכבש בתחתיתו הוא
שלשים אמה. נותרו שבעים ושלוש אמות, מתוכם מן המזבח
ולמזבחות הקבועות בקרקע העזרה, שבהם היו מכניסים את ראשי
בהמות קדשי קדשים בזמן השחיטה שהרי שחיתן מצפון למזבח,
שמונה אמות. נותרו ששים וחמש אמות, מתוכם מקום המזבחות,
עשרים וארבע אמות. נותרו ארבעים ואחת אמות. מן המזבחות
לשולחנות שעליהם היו מדיחים את קרבי הבהמות הנשחטות
לקרבן, ארבע אמות. נותרו שלשים ושבע אמות. מן השולחנות
לננסין – לעמודים שעליהם היו תולים את הבהמות לאחר
השחיטה כדי להפשיט מהן את העור, ארבע אמות. נותרו שלשים
ושלוש אמות. מן הננסין לבית העזרה הצפוני, היה הרוח שמונה
אמות. נותרו עשרים וחמש אמות. והמזבח – אלו האמות שנותרו,
יש לחלקם בין המקום שבין הכבש ולבית העזרה הדרומי, ובין
מקום הננסין עצמו שלא פירשה המשנה כמה היה רחבו מן הצפון
לדרום. על כן אם נחלק את האמות הנותרות בשוה בין שני
המקומות, נמצא שמקום הננסים היה שנים עשרה אמות וחצי,
ובין הכבש ולבית העזרה הדרומי היה שנים עשרה אמות וחצי. ואי
סלקא דעתך שמסכת מידות דעת רבי יהודה היא, וכי מזהב באמצע
עזרה מי משפחת ליה, הרי לא יוכל המזבח להיות באמצע העזרה,
דהא רבא דמזהב בדרום קאי – שהרי רוב המזבח בדרום עמד,
שכאשר נחשב את המקום שבין הכבש לבית העזרה שהוא
שנים עשרה אמה וחצי, ונוסף לששים ושנים אמות של הכבש
והמזבח, יהיו הכל יחד שבעים וארבע אמות וחצי, וחצי העזרה
שרוחבה מאה שלשים וחמש אמות עולה לששים ושבע וחצי,
ונמצא שחלק מהמזבח הנכנס לצד צפון שנאמצע העזרה הוא רק
שבע אמות בלבד. ומאחר שרוחב המזבח הוא שלשים ושנים
אמות, עשרים וחמש אמות ממנו נמצאות באמצע העזרה
ולדרומה, ואי אפשר להעמיד שיטה זו כדברי רבי יהודה שהמזבח
עמד באמצע העזרה,

עשר אמות אמצעיות של המזבח, מכוונות היו כנגד כל פתחו של
היכל שהיה באמצע העזרה וזיה רחבו עשר אמות, נותרו מרוחבו
של המזבח עשרים ושנים אמות, מהן אחת עשרה אמה לצפון
העזרה, חמש אמות מתוכם היו כנגד ההיכל, ושש הנותרים היו
כנגד עובי כותל הצפוני של ההיכל שהיה שש אמות, ואחת עשרה
אמה לדרום העזרה, חמש אמות כנגד ההיכל, ושש אמות כנגד
עובי כותל ההיכל הדרומי. נמצא מזהב מכוון כנגד היכל וביתו, ליו,
שטח ההיכל היה עשרים אמה, וכותליו משני צידיו שנים
עשרה אמה.
מוכיחה הגמרא שרבי יהודה חולק על המשנה במידות: ואי סלקא
דעתך – ואם נאמר שמסכת מידות רבי יהודה היא – נשנתה על ידי
רבי יהודה, יקשה, וכי מזהב באמצע עזרה מי משפחת ליה – האם
לפי מסכת מידות אפשר לומר שהמזבח נמצא באמצע העזרה,
והתנן במסכת מידות (פ"ה מ"א), כל היקף העזרה, עזרת ישראל
והכהנים האולם וההיכל, היתה אורך מאה ושמונים ושבע אמות
ממזרח למערב, על רוחב מאה ושלושים וחמש אמות מן הצפון
לדרום. ומפרשת המשנה, מן המזרח למערב מאה ושמונים ושבע
אמות, מתוכם מקום דריסת רגלי ישראל שרשאים להיכנס לשם,
אחת עשרה אמה המזרחיים, והיא הנקראת 'עזרת ישראל'. משם
ולצד מערב, מקום דריסת רגלי הכהנים בלבד, אחת עשרה אמה,
והיא הנקראת 'עזרת כהנים' וביחד הם עשרים ושנים אמות.
משם ולמערב עמד מזהב החיצון שאורכו שלשים ושנים אמות
וביחד הם חמשים וארבע אמות. בין האולם שממערב לעזרה
ולמזהב החיצון, עשרים ושנים אמות וביחד הם שבעים ושש
אמות. וההיכל הכולל את האולם ההיכל וקודש הקדשים, אורכו
מאה אמה ועוד אחת עשרה אמה אחורי בית הכפורת ממערב
להיכל וקודש הקדשים עד כותל המערבי של העזרה וביחד הם
מאה ושמונים ושבע אמות. עד כאן פירטה המשנה את אורך
העזרה, מכאן מפרטת המשנה את רוחב העזרה. מן הדרום לצפון,
מאה ושלושים וחמש אמות. מתוכם, הכבש והמזבח, ששים ושנים

אגרות קודש

ב"ה, י"א טבת, תש"כ

ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו מה' טבת, בו כתב אשר מתעסק בהנהלת מוסד חינוך בני ישראל באופן
המקרב לבן לאבינו שבשמים, והמוסד יש לו קישורים כספיים וכו'.

ובודאי לא חדשה היא אצלו, והרי ידוע מכתב הרמב"ן שכל המקודש יותר מחבירו וכו', ובכל
זה אין הדבר תלוי אלא ברצון החזק של המתעסקים והמנהלים, והרי המדובר בחינוך בנים על טהרת
הקדש, ובלבד שיהיו דברים היוצאים מן הלב.

לשאלתו בהנוגע לשידוך, הרי ידועה הוראת חז"ל, שצ"ל כאדם המחזר אחר אבדתו, אף
שכמובן בדרכי צניעות ע"פ שו"ע, ובימינו אלה בכלל ובהנוגע לאברך שלמד בשיבה בפרט, ההוראה
בזה להתעניין בהעיקר ע"פ מ"ש שקר וגוי' אשה יראת ה' היא תתהלל, ואז המזווג זיווגים הוא השי"ת
מצליח העיקר וגם הטפל.

וכיון שכל ענין הוא בהשגחה פרטית, הרי מחובתי וזכותי לעוררו על ההכרח הגמור וחובת
גברא לקבוע עתים בלימוד פנימיות התורה שבדורנו נתגלתה בתורת החסידות, וגם בסביבתו ישפיע
בכגון דא, וגם על זה נאמר אין לך דבר העומד בפני הרצון.

בברכה לבשו"ט בכל האמור,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר